

Suomen kansallinen pölyttäjästrategia

- tavoitteet ja sisältö

Janne Heliölä
Suomen ympäristökeskus
PÖLYKOORDI avausseminaari
19.5.2022, SYKE/Viikki

Kansallinen pölyttäjästrategia ja toimenpidesuunnitelma

Ympäristöministeriön julkaisu
2022:9

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Tilannekuva ja painetekijät esitetty taustaselvityksessä

- Tietopohja pölyttäjästrategian ehdotuksille.
  - Nykytietämys pölyttäjien tilasta Suomessa
  - Tärkeimmät painetekijät maassamme
  - Keinoja tilanteen parantamiseksi
  - Kv-esimerkkejä politiikkatoimista
- <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/334521>
- **Lisäksi** juuri valmistunut *Hyönteiskadon laajuus* –hankkeen loppuraportti kertoo sekä maa- että vesihyönteisten tilasta maassamme (PDF)
- **PÖLYHYÖTY** –hankkeen loppuraportti syksyllä.

S Y K E

Pölyttäjien tila Suomessa

Kansallista pölyttäjästrategiaa tukeva taustaselvitys

Janne Heliölä, Mikko Kuussaari & Juhana Pöyry

Strategia koostettiin laaja-alaisessa työryhmässä

- Tärkeimpien asiantuntijoiden ja sidosryhmien äänet kuuluviin jo valmistelussa → sitoutus lopputulokseen.
- Ympäristöministeriön vetämä valmistelu alkoi syksyllä 2020, työ valmistui syksyllä 2021.
- Työryhmässä edustettuina:
  - YM, MMM
  - MTK, Mehiläishoitajain Liitto, Hedelmän- ja marjantuottajain Liitto, Puutarhaliitto
  - Luonnonsuojeluliitto SLL
  - Ruokavirasto, Tukes, Väylävirasto
  - ELY-keskukset, Kuntaliitto
  - SYKE, Luke, Luomus
  - Metsähallitus, ProAgria

Strategiset tavoitteet

*Luonnonvaraisten lajien
suojelu*

*Tarhattujen pölyttäjien
kestävä käyttö*

**Pölyttäjien määrän ja monimuotoisuuden
vähentäminen on pysäytetty.**

**Luonnon- ja viljelykasvien
pölytys on turvattu.**

Kaksi pääteemaa, jakautuen viiteen aihepiiriin

Lisätään ja parannetaan pölyttäjien elinympäristöjä

- 1. Vahvistetaan taantuneiden pölyttäjälajien kantoja**
  - Toimenpiteet 1-4
- 2. Parannetaan pölyttäjien elinolosuhteita ja elinympäristöjä**
  - Toimenpiteet 5-8

Lisätään pölyttäjiä tukevaa tietoa ja toimintaa

- 3. Edistetään tarhattujen pölyttäjien turvallista käyttöä**
  - Toimenpiteet 9-13
- 4. Vahvistetaan pölyttäjien seuranta- ja tutkimusta**
  - Toimenpiteet 14-22
- 5. Lisätään pölyttäjiin liittyvää tiedonvälitystä ja yhteistyötä**
  - Toimenpiteet 23-27

1. Vahvistetaan taantuneiden pölyttäjälajien kantoja

- a) Lisätään uhanalaisten pölyttäjien **elinympäristöjen hoitoa** ja kunnostamista
→ *perinnebiotoopit* → *maatalouden ympäristösopimukset*
- b) Täydennetään ja kehitetään **suojealueverkostoa** uhanalaisille pölyttäjille
- c) Lisätään ja ylläpidetään pölyttäjille tärkeitä **uuselinympäristöjä**
- d) Käytetään tarvittaessa **siirtoistutuksia** uhanalaisten pölyttäjien suojelussa

2. Parannetaan laaja-alaisesti pölyttäjien elinolosuhteita

- a) Lisätään monilajista **ravintokasvillisuutta** eri elinympäristöissä
- b) Lisätään **paljaita maalaikkuja sekä lahopuuta** eri elinympäristöissä
- c) Lisätään **luonnonmukaisen tuotannon** alaa 25 %:iin peltoalasta
- d) Vähennetään pölyttäjille haitallisten **painetekijöiden** vaikutuksia
  - *Elinympäristöjen **umpeenkasvu, kasvinsuojeluaineet, vieraslajit** ym.*

3. Edistetään tarhattujen pölyttäjien turvallista käyttöä

- a) Parannetaan **tarhamehiläisten** terveyttä, hyvinvointia ja tuottavuutta
- b) Edistetään tarhattujen pölyttäjien vastuullista **käyttöä ja maahantuontia**
- c) Parannetaan **tuottajien tietämystä** pölytyspalvelun hyödyistä
- d) Vahvistetaan eri tasoilla **yhteistyötä** mehiläisalan kehittämiseksi
- e) Varaudutaan **ilmastonmuutoksen** mehiläistarhaukselle tuomiin uhkiin

4. Vahvistetaan pölyttäjien seurantaa ja tutkimusta

- a) Käynnistetään aiempaa täydentävä pölyttäjien **seurantakokonaisuus**
- b) Hyödynnetään mahdollista **EU-rahoitusta** pölyttäjien seurannassa
- c) Vahvistetaan **kansalaishavainnointiin** perustuvaa tiedonkeräämistä
- d) Lisätään tutkimusta pölyttäjien tarpeista ja hoitotoimien **vaikuttavuudesta**
- e) Kehitetään ja arvioidaan elinympäristöjen **hoitoa ja ennallistamiskeinoja**
- f) Kartoitetaan pölyttäjille merkittävien **elinympäristöjen esiintymistä**
- g) Selvitetään tarhattujen ja luonnonpölyttäjien välisiä **vuorovaikutuksia**
- h) Kartoitetaan **tarhamehiläisten** esiintymistä ja määriä
- i) Tuetaan **kasvinsuojeluaineiden ja biosidien** kestäväää käyttöä edistävää tutkimus- ja kehittämistyötä

5. Lisätään pölyttäjiä koskevaa tiedonvälitystä ja yhteistyötä

- a) Viestitään **päätäjille ja kansalaisille** pölyttäjien merkityksestä
- b) Vahvistetaan **lasten ja nuorten** pölyttäjätietämystä ja osallistumista
- c) Tarjotaan **eri sektorien toimijoille** toimintaohjeita pölyttäjien auttamiseksi
- d) Kehitetään **eri viranomaistahojen** yhteistyötä ja vahvistetaan koordinaatiota
- e) Vahvistetaan **elinkeinoelämän** osallistumista pölyttäjien suojeluun